

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 26 stycznia 1974 r.

Nr 3

TRESC:

Poz.:

UMOWY MIĘDZYNARODOWE:

18 — Konwencja konsularna między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Królestwem Belgii podpisana w Warszawie dnia 11 lutego 1972 r.	17
19 — Oświadczenie rządowe z dnia 13 grudnia 1973 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji konsularnej między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Królestwem Belgii, podpisanej w Warszawie dnia 11 lutego 1972 r.	29
20 — Poprawka do artykułu 61 Karty Narodów Zjednoczonych przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych rezolucją nr 2847(XXVI) dnia 20 grudnia 1971 r.	29
21 — Oświadczenie rządowe z dnia 27 grudnia 1973 r. w sprawie ratyfikacji przez Polską Rzeczpospolitą Ludową Poprawki do artykułu 61 Karty Narodów Zjednoczonych, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych rezolucją nr 2847(XXVI) dnia 20 grudnia 1971 r.	31
22 — Konwencja konsularna między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Mongolską Republiką Ludową, podpisana w Ulan Bator dnia 31 maja 1973 r.	32
23 — Oświadczenie rządowe z dnia 7 stycznia 1974 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji konsularnej między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Mongolską Republiką Ludową, podpisanej w Ulan Bator dnia 31 maja 1973 r.	40

18

KONWENCJA KONSULARNA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Królestwem Belgii,

podpisana w Warszawie dnia 11 lutego 1972 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 11 lutego 1972 roku podpisana została w Warszawie Konwencja konsularna między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Królestwem Belgii w następującym brzmieniu dosłownym:

KONWENCJA KONSULARNA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową
a Królestwem Belgii

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
i Jego Królewska Mość Król Belgów,

wyrażając życzenie dalszego wzmocnienia tradycyjnych więzów przyjaźni, istniejących między obu Państwami,

pragnąc uregulować i rozwijać stosunki konsularne między nimi oraz ułatwić ochronę praw i interesów każdej Wysokiej Umawiającej się Strony i Jej obywateli, osób fizycznych lub prawnych, na terytorium drugiej Strony,

postanowili zawrzeć niniejszą Konwencję konsularną i w tym celu wyznaczyli jako swoich Pełnomocników:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:
Adama WILLMANN, Podsekretarza Stanu
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych,
Władysława WOJTASIKA, Dyrektora Departamentu
Konsularnego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych,

Jego Królewska Mość Król Belgów:
J. Frans HERPIN, Ambasadora Belgii w Polsce,
André J. VRANKEN, Dyrektora Generalnego
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych w Brukseli,

którzy po przedstawieniu swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

CZĘŚĆ I

DEFINICJE

Artykuł 1

Dla celów niniejszej Konwencji następujące wyrażenia mają niżej określone znaczenie:

- a) „urząd konsularny” oznacza każdy konsulat generalny, konsulat lub wicekonsulat;
- b) „okręg konsularny” oznacza terytorium wyznaczone urzędowi konsularnemu do wykonywania funkcji konsularnych w Państwie przyjmującym;
- c) „kierownik urzędu konsularnego” oznacza każdą osobę powołaną do kierowania urzędem konsularnym;
- d) „urzędnik konsularny” oznacza każdą osobę, włącznie z kierownikiem urzędu konsularnego, powołaną w charakterze zawodowego urzędnika konsularnego do pełnienia funkcji konsularnych;
- e) „pracownik konsularny” oznacza każdą osobę zatrudnioną przez Państwo wysyłające w służbie administracyjnej, technicznej lub domowej urzędu konsularnego;
- f) „członkowie urzędu konsularnego” oznacza urzędników konsularnych i pracowników konsularnych;
- g) „pomieszczenia konsularne” oznacza budynki lub części budynków i tereny przyległe do nich, niezależnie od tego, czyją są własnością, używane wyłącznie dla celów urzędu konsularnego;
- h) „archiwa konsularne” oznacza wszystkie pisma, dokumenty, korespondencję, książki, filmy, taśmy magnetofonowe, rejestry, szyfry i kody urzędu konsularnego, jak również kartoteki oraz meble przeznaczone dla ich ochrony i przechowywania;
- i) „obywatele Państwa wysyłającego” oznacza osoby fizyczne oraz gdy to jest właściwe, również osoby prawne;
- j) „statek morski Państwa wysyłającego” oznacza każde urządzenie pływające, upoważnione do podnoszenia bandery Państwa wysyłającego lub immatrykulowane albo zarejestrowane w tym Państwie, z wyjątkiem okrętów wojennych;
- k) „statek powietrzny Państwa wysyłającego” oznacza każde urządzenie latające, immatrykulowane albo zarejestrowane w tym Państwie, z wyjątkiem samolotów wojskowych.

CZĘŚĆ II

USTANAWIANIE URZĘDÓW KONSULARNYCH ORAZ
MIANOWANIE URZĘDNIKÓW I PRACOWNIKÓW
KONSULARNYCH

Artykuł 2

1. Każda z Wysokich Umawiających się Stron ma prawo ustanowić i utrzymywać urzędy konsularne na terytorium drugiej Strony.
2. Siedziba i okręg urzędu konsularnego są ustalane przez Państwo wysyłające i Państwo przyjmujące za wspólną zgodą. Dotyczy to także zmiany siedziby i okręgu urzędu konsularnego.

Artykuł 3

1. Kierownik urzędu konsularnego będzie uprawniony do działania w tym charakterze po przedstawieniu drogą dyplomatyczną swych listów komisyjnych lub innego podobnego dokumentu oraz po udzieleniu mu exequatur tą samą drogą, w możliwie najkrótszym terminie i bez opłaty. W listach komisyjnych lub innych podobnych dokumentach powinny być wymienione imiona i nazwisko oraz ranga kierownika urzędu konsularnego, jak również siedziba urzędu i jego okręg. Exequatur powinno zawierać te same dane.

2. W oczekiwaniu na udzielenie exequatur kierownik urzędu konsularnego może być upoważniony za zgodą Państwa przyjmującego do tymczasowego działania w tym charakterze. W takim przypadku, jeśli zajdzie potrzeba, udzieli się mu tymczasowego upoważnienia.

3. W przypadku gdy kierownik urzędu konsularnego zostanie upoważniony, choćby tymczasowo, do wykonywania swych funkcji, Państwo przyjmujące niezwłocznie powiadomi o tym właściwe organy okręgu konsularnego, jak również podejmie niezbędne kroki w celu umożliwienia mu wykonywania jego funkcji urzędowych oraz kórzystania z postanowień niniejszej Konwencji.

4. W przypadku odmowy udzielenia exequatur lub tymczasowego upoważnienia Państwo przyjmujące nie jest zobowiązane do podawania Państwu wysyłającemu przyczyn tej decyzji.

Artykuł 4

Przedstawicielstwo dyplomatyczne Państwa wysyłającego będzie notyfikować ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego:

- a) imiona i nazwisko, obywatelstwo i rangę każdego członka urzędu konsularnego, jego przybycie do Państwa przyjmującego, wszelkie zmiany dotyczące jego statusu, ostateczny wyjazd z Państwa przyjmującego lub zakończenie funkcji w urzędzie konsularnym;
- b) przybycie do Państwa przyjmującego i ostateczny wyjazd z tego Państwa osoby należącej do rodziny członka urzędu konsularnego, pozostającej z nim we wspólnocie domowej i jeżeli to ma miejsce, fakt, że jakaś osoba staje się lub przestaje być członkiem rodziny.

Artykuł 5

1. Urzędnicy konsularni powinni posiadać obywatelstwo Państwa wysyłającego.
2. Urzędnicy konsularni nie mogą wykonywać w Państwie przyjmującym żadnej działalności zawodowej lub handlowej dla osobistego zysku.

Artykuł 6

Państwo przyjmujące może w każdej chwili zawiadomić Państwo wysyłające, że urzędnik konsularny jest osobą non grata lub że pracownik konsularny jest osobą niepożądaną. W takiej sytuacji Państwo wysyłające, w zależności od przypadku, odwoła daną osobę lub spowoduje zakończenie jej funkcji w urzędzie konsularnym. Jeżeli Państwo wysyłające nie spełni tego obowiązku w rozsądnym terminie, Państwo przyjmujące może, w zależności od

przypadku, cofnąć exequatur albo przestać uznawać daną osobę za członka urzędu konsularnego. Państwo przyjmujące nie jest zobowiązane podawać Państwu wysyłającemu przyczyn swych decyzji.

Artykuł 7

1. Jeżeli kierownik urzędu konsularnego nie może wykonywać z jakiegokolwiek przyczyny swych funkcji lub jeżeli stanowisko to jest nie obsadzone, Państwo wysyłające może wyznaczyć urzędnika konsularnego pełniącego funkcję w Państwie przyjmującym albo też członka personelu dyplomatycznego swego przedstawicielstwa dyplomatycznego w tym Państwie, do tymczasowego pełnienia funkcji kierownika urzędu. Imiona i nazwisko tej osoby powinny być uprzednio notyfikowane ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego.

2. Osoba określona w ustępie 1 będzie korzystać w okresie tymczasowego wykonywania funkcji kierownika urzędu konsularnego z praw, przywilejów i immunitetów przyznanych kierownikowi urzędu konsularnego. W przypadku powierzenia tej funkcji członkowi personelu dyplomatycznego będzie on także korzystać z przywilejów i immunitetów, do których jest uprawniony jako członek personelu dyplomatycznego.

CZĘŚĆ III

PRAWA, PRYWILEJE I IMMUNITETY

Artykuł 8

Państwo przyjmujące przyzna wszelkie ułatwienia niezbędne dla wykonywania funkcji urzędu konsularnego oraz podejmie wszelkie właściwe kroki w celu umożliwienia członkom urzędu konsularnego wykonywania ich działalności i korzystania przez nich z praw, przywilejów i immunitetów przyznanych przez niniejszą Konwencję.

Artykuł 9

1. Godło Państwa wysyłającego wraz z odpowiednim napisem oznaczającym urząd konsularny w języku lub językach urzędowych tego Państwa i Państwa przyjmującego może być umieszczone na budynku, w którym znajduje się urząd konsularny, lub na rezydencji kierownika tego urzędu.

2. Flaga Państwa wysyłającego może być wywieszana na budynku urzędu konsularnego, na rezydencji kierownika urzędu konsularnego, a także na jego środkach transportu w czasie, gdy używa ich przy wykonywaniu swych funkcji urzędowych.

Artykuł 10

1. Państwo wysyłające ma prawo, na warunkach przewidzianych przez ustawy i przepisy Państwa przyjmującego:

a) nabywać lub posiadać na własność lub w użytkowanie, w każdej formie przewidzianej w ustawach i przepisach Państwa przyjmującego, tereny, budynki lub części budynków, z przeznaczeniem na siedzibę urzędu konsularnego, na rezydencję dla kierownika urzędu konsularnego lub na mieszkania dla innych członków urzędu konsularnego;

b) budować lub przystosowywać dla tych samych celów budynki lub części budynków na nabytych lub posiadanych terenach;

c) zbywać prawa lub rzeczy wymienione w punktach a) i b).

2. W razie potrzeby Państwo przyjmujące udzieli Państwu wysyłającemu swej pomocy w realizacji praw przewidzianych w ustępie 1.

3. Postanowienia ustępu 1 nie zwalniają Państwa wysyłającego od obowiązku przestrzegania ustaw i przepisów Państwa przyjmującego dotyczących budownictwa i urbanistyki, mających zastosowanie na obszarze, gdzie znajdują się lub będą się znajdowały wspomniane tereny, budynki lub części budynków.

Artykuł 11

1. Pomieszczenia konsularne są nietykalne. Organy Państwa przyjmującego nie mogą do nich wkraczać, chyba że kierownik urzędu konsularnego lub kierownik przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego bądź osoba przez jednego z nich wyznaczona tego zażąda. Jednakże zgoda kierownika urzędu konsularnego może być domniemana w przypadku pożaru lub innego nieszczęśliwego wypadku wymagającego niezwłocznych czynności ochronnych.

2. Organy Państwa przyjmującego powinny w każdym przypadku respektować zasadę nietykalności archiwów konsularnych.

3. Państwo przyjmujące ma szczególny obowiązek podjęcia wszelkich stosownych kroków dla ochrony pomieszczeń konsularnych przed jakimkolwiek wtargnięciem lub szkodą oraz dla zapobieżenia jakimkolwiek zakłóceniu spokoju urzędu konsularnego lub uchybieniu jego godności.

4. Postanowienia ustępów 1, 2 i 3 stosują się także do rezydencji kierownika urzędu konsularnego oraz do mieszkań innych urzędników konsularnych.

Artykuł 12

Pomieszczenia konsularne, mieszkania członków urzędu konsularnego, meblowanie i wyposażenie, które się w nich znajduje, mienie tego urzędu, a także jego środki transportu i środki transportu członków urzędu konsularnego nie podlegają w żadnej formie rekwizycji dla celów obrony narodowej lub użyteczności publicznej. Jeżeli dla tych celów niezbędne jest wywłaszczenie, powinny być podjęte wszelkie możliwe kroki dla uniknięcia utrudnienia wykonywania funkcji konsularnych; należy przy tym niezwłocznie wypłacić Państwu wysyłającemu lub wywłaszczonym osobom odpowiednie i efektywne odszkodowanie.

Artykuł 13

1. Państwo wysyłające zwolnione jest od wszelkiego rodzaju podatków i opłat państwowych, terenowych lub komunalnych w odniesieniu do:

a) nabycia albo posiadania, na własność lub użytkowanie, zajmowania, zabudowy lub wyposażenia terenów, budynków lub części budynków, przeznaczonych lub służących wyłącznie do celów służbowych urzędu konsularnego lub jako mieszkania urzędników konsularnych bądź

pracowników konsularnych zatrudnionych w służbie administracyjnej i technicznej urzędu konsularnego, którzy nie są obywatelami Państwa przyjmującego ani nie posiadają w tym Państwie stałego miejsca zamieszkania, ani też nie wykonują w nim żadnej prywatnej działalności zarobkowej;

b) nabycia, własności, posiadania lub użytkowania wszelkiego mienia ruchomego, włącznie ze środkami transportu, przeznaczonego lub służącego wyłącznie dla potrzeb służbowych urzędu konsularnego, przy czym rozumie się, że zwolnienia od ceł i opłat, pobieranych w związku z przywozem lub powrotnym wywozem, regulowane są postanowieniami artykułu 25.

2. Zwolnienia wymienione w ustępie 1 nie stosują się do opłat pobieranych za świadczenie określonych usług.

3. Zwolnienia wymienione w ustępie 1 nie stosują się do podatków i opłat, które zgodnie z ustawami i przepisami Państwa przyjmującego obciążają osoby zawierające umowę z Państwem wysyłającym, a w szczególności podatków i opłat, którym te osoby podlegają w zakresie podatków bezpośrednich i opłat podobnych do podatków bezpośrednich.

Artykuł 14

1. Archiwa konsularne są nietykalne w każdym czasie i niezależnie od miejsca, gdzie się znajdują. Organy Państwa przyjmującego nie mogą pod żadnym pozorem przeglądać lub zajmować dokumentów bądź przedmiotów wchodzących w skład archiwów konsularnych.

2. Archiwa te powinny być oddzielone od dokumentów i przedmiotów nie mających związku z wykonywaniem funkcji konsularnych.

Artykuł 15

1. Państwo przyjmujące dopuszcza i ochrania swobodę porozumiewania się urzędu konsularnego dla wszelkich celów urzędowych. Porozumiewając się z organami Państwa wysyłającego, przedstawicielstwami dyplomatycznymi, a także z innymi urzędami konsularnymi tego Państwa bez względu na to, gdzie się znajdują, urząd konsularny może używać wszelkich środków łączności, włącznie z kurierami dyplomatycznymi lub konsularnymi, bagażem dyplomatycznym lub konsularnym oraz korespondencją sporządzoną kodem lub szyfrem.

2. Korespondencja urzędu konsularnego, nosząca widoczne oznaczenia zewnętrzne swego charakteru urzędowego jest nietykalna, niezależnie od środka komunikacji.

3. Bagaż konsularny, zawierający korespondencję, dokumenty oraz przedmioty przeznaczone wyłącznie dla potrzeb urzędowych, nie może być ani otwarty, ani zatrzymany. Jeżeli jednak właściwe organy Państwa przyjmującego mają poważne podstawy sądzić, że bagaż konsularny zawiera inne przedmioty aniżeli wspomniane wyżej, mogą one domagać się, aby bagaż został otwarty w ich obecności przez upoważnionego przedstawiciela Państwa wysyłającego. Jeżeli prośba ta nie zostanie spełniona, bagaż ten zostanie zwrócony do miejsca, skąd pochodzi.

4. Bagaż konsularny może być powierzony kapitanowi statku morskiego lub powietrznego, udającego się do właściwego portu w Państwie przyjmującym lub opuszczającego ten port. Kapitan ten powinien być zaopatrzony w urzędowy dokument określający charakter i liczbę prze-

syłek stanowiących ten bagaż. Urząd konsularny może wysłać swego urzędnika w celu bezpośredniego odebrania bagażu konsularnego z rąk kapitana statku morskiego lub powietrznego.

Artykuł 16

Państwo przyjmujące będzie traktowało urzędników konsularnych z należyтым szacunkiem i podejmie wszelkie odpowiednie kroki dla zapobieżenia jakimkolwiek zamachowi na ich osobę, wolność lub godność.

Artykuł 17

1. Członkowie urzędu konsularnego nie podlegają jurysdykcji karnej, cywilnej lub administracyjnej Państwa przyjmującego w odniesieniu do czynności dokonanych przez nich w charakterze urzędowym.

2. Postanowień ustępu 1 nie stosuje się do powództwa cywilnego:

a) wynikłego ze zobowiązań z umowy, którą członek urzędu konsularnego zawarł, nie występując wyraźnie lub w sposób domniemany jako pełnomocnik Państwa wysyłającego;

b) wniesionego przez osobę trzecią w związku ze szkodą spowodowaną w Państwie przyjmującym przez pojazd mechaniczny, statek wodny lub powietrzny.

3. Państwo wysyłające może zrzec się immunitetu określonego w ustępie 1. To zrzeczenie się powinno być zawsze wyraźne i zakomunikowane Państwu przyjmującemu na piśmie w drodze dyplomatycznej.

4. Zrzeczenie się immunitetu od jurysdykcji w odniesieniu do postępowania cywilnego lub administracyjnego nie jest uważane za domniemane zrzeczenie się immunitetu w stosunku do wykonania orzeczenia, co wymaga oddzielnego zrzeczenia się.

5. Jeżeli członek urzędu konsularnego rozpocznie postępowanie w sprawie, w której korzystałby z immunitetu jurysdykcyjnego na podstawie ustępu 1, to nie może on powołać się na immunitet jurysdykcyjny w odniesieniu do każdego powództwa wzajemnego, związanego bezpośrednio z powództwem głównym.

Artykuł 18

1. W odniesieniu do czynów dokonanych przez kierownika urzędu konsularnego poza sprawowaniem jego funkcji organy Państwa przyjmującego nie podejmą przeciwko niemu żadnego postępowania karnego, cywilnego lub administracyjnego, z wyjątkiem przypadków określonych w ustępie 2 artykułu 17, chyba że Państwo wysyłające w przypadkach szczególnych zrzeknie się uprzednio tego immunitetu w drodze dyplomatycznej. W odniesieniu do kierownika urzędu konsularnego nie można podejmować żadnych środków wykonawczych, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w ustępie 2 artykułu 17. Środki te nie mogą jednakże naruszać nietykalności jego osoby lub rezydencji.

2. Postanowienia ustępu 1 stosują się również do członków rodziny kierownika urzędu konsularnego, pozostających z nim we wspólnocie domowej.

Artykuł 19

1. Urzędnicy konsularni, z zastrzeżeniem postanowień ustępu 1 artykułu 18, nie mogą być tymczasowo aresztowani lub zatrzymani z powodu czynów popełnionych przez nich poza sprawowaniem ich funkcji, z wyjątkiem przestępstw podlegających zgodnie z ustawodawstwem Państwa przyjmującego, karze pozbawienia wolności, której dolna granica wynosi pięć lat, lub karze surowszej i na mocy decyzji władzy tego Państwa, właściwej w sprawach karnych.

2. Z wyjątkiem przypadków przewidzianych w ustępie 1 urzędnicy konsularni nie mogą być uwięzieni bądź podlegać innej formie ograniczenia wolności osobistej, chyba że w wykonaniu prawomocnego wyroku sądowego w sprawie karnej.

3. Członkowie rodziny urzędników konsularnych, pozostający z nimi we wspólnocie domowej, korzystają z imunitetów wymienionych w ustępach 1 i 2.

4. W przypadku wszczęcia postępowania karnego przeciwko urzędnikowi konsularnemu powinno ono być przeprowadzone ze względami należnymi mu z uwagi na jego urzędowe stanowisko oraz w sposób, który możliwie najmniej utrudniałby wykonywanie funkcji konsularnych. Jeżeli było niezbędne zastosowanie wobec urzędnika konsularnego tymczasowego aresztowania, skierowane przeciwko niemu postępowanie karne powinno być przeprowadzone w terminie możliwie najkrótszym.

5. W przypadku wszczęcia postępowania karnego w stosunku do członka urzędu konsularnego, jego aresztowania, zatrzymania lub pozbawienia wolności w jakiegokolwiek bądź formie, Państwo przyjmujące powinno niezwłocznie powiadomić o tym przedstawicielstwo dyplomatyczne Państwa wysyłającego.

Artykuł 20

1. Członkowie urzędu konsularnego mogą być wzywani do składania zeznań w charakterze świadków przed sądami i innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego. Jeżeli urzędnicy konsularni odmówią złożenia zeznań, nie można wobec nich stosować żadnego środka przymusu lub sankcji. Pracownicy konsularni nie mogą odmówić zeznawania w charakterze świadka, chyba że chodzi o fakty związane z wykonywaniem czynności urzędowych; nie są oni także zobowiązani do przedkładania dokumentów lub przedmiotów należących do archiwum konsularnego.

2. Na prawo odmowy zeznań w charakterze świadka i przedłożenia dokumentów lub przedmiotów nie należy się powoływać, jeżeli interes wymiaru sprawiedliwości tego wymaga i jeżeli kierownik urzędu konsularnego uzna, że interesy Państwa wysyłającego nie będą naruszone.

3. Sądy lub inne właściwe organy Państwa przyjmującego, odbierające zeznania od osób wymienionych w ustępie 1, powinny podejmować wszelkie odpowiednie kroki, aby nie zakłócić urzędowi konsularnemu wykonywania jego funkcji. Na wniosek kierownika urzędu konsularnego zeznania urzędników konsularnych mogą być przyjmowane, jeżeli to możliwe, w urzędzie konsularnym lub w mieszkaniu urzędnika konsularnego bądź też mieć formę pisemnego oświadczenia.

4. Postanowienia ustępów 1 i 2 stosują się do członków rodziny członka urzędu konsularnego, pozostających z nim we wspólnocie domowej.

Artykuł 21

1. Członkowie urzędu konsularnego oraz członkowie ich rodzin, pozostający z nimi we wspólnocie domowej, zwolnieni są od przestrzegania obowiązków przewidzianych w ustawach i przepisach Państwa przyjmującego w sprawie pobytu cudzoziemców.

2. Właściwe organy Państwa przyjmującego wydają osobom wymienionym w ustępie 1 odpowiednie dokumenty.

Artykuł 22

Członkowie urzędu konsularnego oraz członkowie ich rodzin, pozostający z nimi we wspólnocie domowej, są zwolnieni w Państwie przyjmującym od jakiejkolwiek przymusowej służby w siłach zbrojnych lub w innych organizacjach związanych bezpośrednio lub pośrednio z obroną narodową oraz od wszelkich świadczeń w służbie publicznej. To samo dotyczy wszelkich świadczeń pieniężnych lub w naturze nakładanych zamiast służby lub świadczeń osobistych.

Artykuł 23

1. Członkowie urzędu konsularnego zwolnieni są od wszelkiego rodzaju podatków i opłat państwowych, terenowych lub komunalnych, w odniesieniu do dochodów, uposażeń, płac lub dodatków, otrzymywanych od Państwa wysyłającego z tytułu ich służbowych funkcji lub zajęć.

2. Urzędnicy konsularni oraz pracownicy konsularni zatrudnieni w służbie administracyjnej i technicznej urzędu konsularnego są ponadto zwolnieni z wszelkiego rodzaju innych podatków i opłat, osobistych lub rzeczowych, państwowych, terenowych lub komunalnych, z wyjątkiem:

a) tego rodzaju podatków pośrednich, które zwykle wliczane są w cenę towarów lub usług;

b) podatków i opłat od prywatnego mienia nieruchomości, położonego na terytorium Państwa przyjmującego, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 13;

c) podatków spadkowych i podatków od przeniesienia praw majątkowych, a także podatków i opłat analogicznych, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 24;

d) podatków i opłat od dochodów prywatnych, łącznie z dochodami od kapitału, mających swe źródło w Państwie przyjmującym, a także podatków od kapitału pobieranych z tytułu inwestycji dokonanych w przedsiębiorstwach handlowych lub finansowych, położonych w Państwie przyjmującym;

e) podatków i opłat pobieranych za świadczenie określonych usług;

f) opłat rejestracyjnych, sądowych, hipotecznych i skarbowych, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 13. Zwolnienia od ceł i opłat pobieranych z tytułu przywozu lub powrotnego wywozu są regulowane postanowieniami artykułu 25.

3. Członkowie rodzin urzędników konsularnych oraz pracowników konsularnych, wymienionych w ustępie 2, pozostający z nimi we wspólnocie domowej, korzystają z tych samych zwolnień co ci urzędnicy lub pracownicy konsularni.

4. Zwolnienia przewidziane w niniejszym artykule nie stosują się do podatków i opłat, które zgodnie z ustawami i przepisami Państwa przyjmującego obciążają osoby nie

będące członkami urzędu konsularnego lub członkami ich rodzin, a w szczególności do podatków i opłat, którym te osoby podlegają w zakresie podatków bezpośrednich i opłat podobnych do podatków bezpośrednich.

5. Członkowie urzędu konsularnego zatrudniający osoby, których uposażenia lub płace nie są zwolnione od podatku od wynagrodzeń w Państwie przyjmującym, powinni wypełniać obowiązki nakładane przez ustawy i przepisy tego Państwa na pracodawców w odniesieniu do pobierania podatku od wynagrodzeń.

Artykuł 24

1. W przypadku śmierci członka urzędu konsularnego lub członka jego rodziny, pozostającego z nim we wspólnocie domowej, mienie ruchome stanowiące część spadku i znajdujące się w Państwie przyjmującym zwalnia się z podatków spadkowych i wszelkich podatków lub opłat analogicznych, jeżeli zmarły nie posiadał obywatelstwa Państwa przyjmującego ani stałego miejsca zamieszkania w tym Państwie i jeżeli to mienie znalazło się w tym Państwie wyłącznie w związku z przebywaniem zmarłego we wspomnianym Państwie w charakterze członka urzędu konsularnego lub członka jego rodziny.

2. Państwo przyjmujące zezwoli na wywóz mienia określonego w ustępie 1 bez ceł, opłat i innych należności z tym związanych, z wyjątkiem tego mienia, które zostało nabyte w tym Państwie i które stanowi przedmiot zakazu lub ograniczenia wywozu.

Artykuł 25

1. Państwo przyjmujące zezwala na przywóz i powrotny wywóz i udziela zwolnień od ceł, opłat i należności dotyczących przywozu i wywozu innych aniżeli te, które są związane z pobieraniem kosztów składowania, transportu i kosztów analogicznych usług w odniesieniu do:

a) przedmiotów, włącznie ze środkami transportu, przeznaczonych do użytku służbowego urzędu konsularnego;

b) przedmiotów, włącznie ze środkami transportu, przeznaczonych do użytku osobistego urzędników konsularnych i pracowników konsularnych zatrudnionych w służbie administracyjnej i technicznej urzędu konsularnego.

2. Pracownicy konsularni zatrudnieni w służbie domowej urzędu konsularnego korzystają z przywilejów i zwolnień przewidzianych w ustępie 1 litera b), w odniesieniu do przedmiotów przywiezionych z okazji urzędowania się.

3. Przywileje i zwolnienia, o których mowa w ustępie 1 litera b) i w ustępie 2, są również przyznawane członkom rodzin urzędników i wspomnianych pracowników konsularnych, pozostających z nimi we wspólnocie domowej.

4. Postanowień niniejszego artykułu nie stosuje się do przedmiotów, których przywóz lub wywóz jest zabroniony przez ustawy i przepisy Państwa przyjmującego.

Artykuł 26

1. Przywileje i immunitety przewidziane w artykułach 12, 17, 18 ustęp 2, 19 ustęp 3, 21 ustęp 1, 22, 23 i 25, nie przysługują osobom, które są obywatelami Państwa przyjmującego lub mają w nim stałe miejsce pobytu.

2. Postanowienia artykułów 18 ustęp 2, 19 ustęp 3, 21 ustęp 1, 23 i 25 nie mają zastosowania do osób, które wykonują w Państwie przyjmującym prywatną działalność zarobkową.

Artykuł 27

Urząd konsularny, jak również członkowie urzędu konsularnego i członkowie ich rodzin, powinni przestrzegać wszelkich obowiązków nakładanych przez ustawy i przepisy Państwa przyjmującego w zakresie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobom trzecim w wyniku używania wszelkich środków transportu.

Artykuł 28

Państwo wysyłające, członkowie urzędu konsularnego oraz członkowie ich rodzin, pozostający z nimi we wspólnocie domowej, powinni stosować się do formalności wymaganych przez organy administracyjne Państwa przyjmującego w zakresie stosowania postanowień rozdziału III niniejszej Konwencji.

Artykuł 29

1. Każdy członek urzędu konsularnego korzysta z przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej Konwencji od chwili przybycia do Państwa przyjmującego w celu objęcia swego stanowiska lub, jeżeli znajduje się już w tym Państwie, od chwili przystąpienia do wykonywania swej funkcji w urzędzie konsularnym.

2. Członkowie rodziny członka urzędu konsularnego, pozostający z nim we wspólnocie domowej, korzystają z przywilejów i immunitetów, przewidzianych w niniejszej Konwencji, począwszy od późniejszej z następujących dat: daty, od której członek urzędu konsularnego korzysta z przywilejów i immunitetów zgodnie z ustępem 1, daty ich przybycia do Państwa przyjmującego lub dnia, w którym stali się oni członkami rodziny.

3. W przypadku gdy funkcje członka urzędu konsularnego ulegają zakończeniu, przywileje i immunitety jego, a także członków jego rodziny, pozostających z nim we wspólnocie domowej, normalnie wygasają z upływem pierwszej z następujących dat: daty, w której zainteresowana osoba opuszcza Państwo przyjmujące, lub z upływem rozsądnego terminu, który jej został wyznaczony w tym celu, przy czym te przywileje i immunitety trwają aż do tego terminu. Przywileje i immunitety osób wymienionych w ustępie 2 wygasają wówczas, gdy osoby te przestają należeć do wspólnoty domowej członka urzędu konsularnego, z zastrzeżeniem jednak, że jeżeli osoby te zamierzają opuścić Państwo przyjmujące w rozsądnym terminie, ich przywileje i immunitety trwają aż do chwili ich wyjazdu.

4. Jednakże immunitet jurysdykcyjny członka urzędu konsularnego w odniesieniu do czynności dokonanych przez niego w charakterze urzędowym trwa bez ograniczenia w czasie.

5. W przypadku śmierci członka urzędu konsularnego członkowie jego rodziny, którzy pozostawali z nim we wspólnocie domowej, korzystają nadal z przysługujących im przywilejów i immunitetów aż do pierwszej z następujących dat: daty, w której opuszczają oni Państwo przyjmujące, lub z upływem rozsądnego terminu, który im został wyznaczony w tym celu.

CZĘŚĆ IV

FUNKCJE KONSULARNE

Artykuł 30

Zadaniem urzędników konsularnych jest:

- a) ochrona praw i interesów Państwa wysyłającego;
- b) popieranie we wszelkich formach rozwoju stosunków ekonomicznych, handlowych, kulturalnych i naukowych między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym;
- c) przyczynianie się w każdy inny sposób do rozwoju przyjaznych stosunków między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym.

Artykuł 31

Urzędnicy konsularni mają prawo do obrony praw i interesów obywateli Państwa wysyłającego. W tym celu mogą oni w szczególności:

- a) popierać interesy ekonomiczne, handlowe, kulturalne i naukowe tych obywateli;
- b) zasięgać informacji o każdym wypadku, który dotknął lub może dotknąć interesów tych obywateli;
- c) udzielać pomocy tym obywatelom w ich stosunkach z władzami Państwa przyjmującego, między innymi w sprawach dotyczących wykonywania działalności zawodowej.

Artykuł 32

1. Urzędnicy konsularni mają prawo, zgodnie z zasadami procedury obowiązującej w Państwie przyjmującym, reprezentować bez żadnego pełnomocnictwa obywateli Państwa wysyłającego albo podejmować kroki w celu zapewnienia im odpowiedniego zastępstwa przed sądami lub innymi organami Państwa przyjmującego, jeżeli ci obywatele z powodu nieobecności lub jakiegokolwiek innej przyczyny nie są w stanie podjąć w odpowiednim czasie obrony swych praw i interesów.

2. Zastępstwo przewidziane w ustępie 1 ustaje w momencie, gdy osoby reprezentowane wyznały swych pełnomocników lub same podjęły obronę swych praw i interesów.

Artykuł 33

1. W przypadku konieczności ustanowienia opieki nad nieletnim lub niezdolnym do działań prawnych obywatelem Państwa wysyłającego, zamieszkałym w Państwie przyjmującym, organy tego ostatniego Państwa są zobowiązane do poinformowania o tym urzędnika konsularnego, skoro tylko dowiedzą się o takiej sytuacji.

2. Urzędnicy konsularni mogą w razie potrzeby proponować sądom lub innym organom Państwa przyjmującego osoby do działania czasowo lub na stałe w charakterze opiekunów lub kuratorów nieletnich lub niezdolnych do czynności prawnych obywateli Państwa wysyłającego albo też w charakterze kuratorów mienia obywateli Państwa wysyłającego, jeżeli to mienie pozostaje bez opieki.

3. Urzędnicy konsularni powinni być bezzwłocznie informowani przez organy Państwa przyjmującego o umieszczeniu obywatela Państwa wysyłającego w zakładzie dla

umysłowo chorych. Urzędnicy konsularni są upoważnieni do niezwłocznego odwiedzenia takiego obywatela oraz do spowodowania ustanowienia w razie potrzeby opieki, zgodnie z postanowieniami ustępu 2.

Artykuł 34

1. Kierownik urzędu konsularnego ma prawo udzielać ślubów lub przyjmować oświadczenia o wstępowaniu w związek małżeński, pod warunkiem, że przyszli małżonkowie są obywatelami Państwa wysyłającego.

2. Urzędnicy konsularni mają prawo sporządzać akty lub przyjmować oświadczenia dotyczące urodzeń lub zgonów obywateli Państwa wysyłającego oraz wydawać zaświadczenia dotyczące tych aktów lub oświadczeń.

3. Postanowienia ustępów 1 i 2 nie zwalniają osób zainteresowanych od obowiązku dopełnienia wszelkich formalności, przewidzianych przez ustawy i przepisy Państwa przyjmującego.

4. Właściwe organy Państwa przyjmującego będą dostarczać bezpłatnie urzędowi konsularnemu wyciągi wszelkich aktów stanu cywilnego dotyczących obywateli Państwa wysyłającego, jeżeli urząd konsularny zażąda tych wyciągów dla celów administracyjnych.

Artykuł 35

Urzędnicy konsularni są uprawnieni do:

- a) prowadzenia rejestru obywateli Państwa wysyłającego i wydawania im dokumentów dotyczących tego rejestru;
- b) wydawania obywatelom Państwa wysyłającego paszportów i innych dokumentów podróży oraz ich wznawiania i modyfikacji;
- c) wydawania wiz.

Artykuł 36

1. Urzędnicy konsularni mają prawo:

- a) sporządzać i przechowywać w depozycie testamenty oraz sporządzać inne dokumenty stwierdzające jednostronne akty prawne obywateli Państwa wysyłającego;
- b) sporządzać i uwierzytelniać dokumenty stwierdzające umowy między obywatelami Państwa wysyłającego lub między obywatelami Państwa wysyłającego i osobami nie będącymi obywatelami tego Państwa, jeżeli tę umowę mają wyrzec skutki prawne w Państwie wysyłającym;
- c) legalizować dokumenty wydane przez władze lub osoby urzędowe Państwa wysyłającego lub Państwa przyjmującego albo uwierzytelniać podpisy na tych dokumentach;
- d) uwierzytelniać podpisy obywateli Państwa wysyłającego na wszelkich dokumentach;
- e) uwierzytelniać odpisy i wypisy z dokumentów sporządzonych przez władze, osoby urzędowe lub obywateli Państwa wysyłającego;
- f) tłumaczyć dokumenty i uwierzytelniać zgodność tłumaczenia;
- g) przyjmować i uwierzytelniać oświadczenia obywateli Państwa wysyłającego oraz wydawać odpowiednie zaświadczenia i dokumenty;

h) przyjmować na wniosek sądów lub innych organów Państwa wysyłającego dobrowolne zeznania od obywateli tego Państwa i przekazywać im wszelkie dokumenty sądowe i pozasądowe pochodzące od wyżej wymienionych sądów i organów, jak również wykonywać rekwizycje na wniosek tych sądów zgodnie z umowami obowiązującymi między Wysokimi Umawiającymi się Stronami;

i) wydawać świadectwa pochodzenia towarów i inne podobne dokumenty;

j) przyjmować w celu przekazania właścicielom przedmioty zgubione przez obywateli Państwa wysyłającego podczas ich czasowego pobytu w Państwie przyjmującym;

k) ogłaszać w pomieszczeniach konsularnych zawiadomienia dotyczące wszelkich spraw w zakresie praw, obowiązków lub interesów obywateli Państwa wysyłającego.

2. Postanowienia ustępu 1 nie stosują się do aktów i umów dotyczących nabycia, przeniesienia lub wygaśnięcia praw do mienia nieruchomości znajdującego się w Państwie przyjmującym.

3. Akty i dokumenty sporządzone, zalegalizowane lub uwierzytelnione przez urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego i zaopatrzone w pieczęć urzędową są tak samo ważne i mają taką samą moc dowodową jak sporządzone, zalegalizowane lub uwierzytelnione przez organy lub osoby urzędowe Państwa przyjmującego. Jednakże organy tego Państwa mają obowiązek uznawania ważności tych aktów i dokumentów, jeżeli zostały one sporządzone w formie wymaganej przez ustawy i przepisy Państwa wysyłającego i ewentualnie pobrano od nich opłatę skarbową, zarejestrowano i zalegalizowano oraz dopełniono wszelkich innych formalności, regulujących tę dziedzinę w Państwie, w którym akty lub dokumenty mają być wykonane.

Artykuł 37

Urzednicy konsularni mają prawo porozumiewać się z każdym obywatelem Państwa wysyłającego, spotykać się z nim oraz udzielać mu pomocy lub rady. W razie potrzeby mogą oni wspomagać go w jego stosunkach z sądami i innymi organami Państwa przyjmującego i udzielać mu pomocy w postępowaniu przed nimi. Państwo przyjmujące nie będzie w żaden sposób ograniczać dostępu obywateli Państwa wysyłającego do urzędów konsularnych.

Artykuł 38

1. Kompetentne organy Państwa przyjmującego będą informowały urząd konsularny Państwa wysyłającego o aresztowaniu, zatrzymaniu lub pozbawieniu wolności w jakiegokolwiek bądź formie obywatela tego Państwa.

2. Urzednicy konsularni mają prawo do odwiedzania każdego obywatela Państwa wysyłającego, aresztowanego, zatrzymanego lub pozbawionego wolności w jakiegokolwiek bądź formie albo odbywającego karę pozbawienia wolności, a także do porozumiewania się z tym obywatelem i rozmawiania z nim w językach Państwa wysyłającego i Państwa przyjmującego oraz do podejmowania kroków w celu zapewnienia mu obrony przed sądem. Prawa przewidziane w niniejszym ustępie powinny być wykonywane zgodnie z ustawami i przepisami Państwa przyjmującego włącznie z regulaminami więziennymi, z zastrzeżeniem, że

te ustawy i przepisy powinny umożliwiać pełną realizację celów, dla których prawa te zostały przyznane.

3. Organy Państwa przyjmującego powinny poinformować tak szybko, jak tylko to będzie możliwe, każdego obywatela Państwa wysyłającego, aresztowanego, zatrzymanego lub pozbawionego wolności w jakiegokolwiek bądź formie, o możliwości porozumiewania się, która mu przysługuje zgodnie z ustępem 2.

Artykuł 39

Właściwe organy Państwa przyjmującego powinny bezzwłocznie informować urząd konsularny o zgonie obywatela Państwa wysyłającego. Jednocześnie organy te będą bezpłatnie przekazywać urzędowi konsularnemu wyciąg z aktu zgonu.

Artykuł 40

1. W przypadku gdy właściwe miejscowe organy Państwa przyjmującego dowiedzą się o otwarciu spadku w wyniku zgonu w tym Państwie obywatela Państwa wysyłającego, powinny niezwłocznie poinformować o tym urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego.

2. W przypadku gdy właściwe miejscowe organy Państwa przyjmującego dowiedzą się o zgonie jakiegokolwiek osoby, niezależnie od jej obywatelstwa, która w Państwie przyjmującym pozostawiła spadek, w którym obywatel Państwa wysyłającego może być zainteresowany w charakterze spadkobiercy, uprawnionego do zachowku lub zapisobiercy, powinny niezwłocznie poinformować o tym urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego.

3. Właściwe miejscowe organy Państwa przyjmującego, na którego terytorium są otwarte spadki wymienione w ustępach 1 i 2, podejmą odpowiednie kroki, zgodnie z ustawami i przepisami tego Państwa, dla ochrony tych spadków i przekażą niezwłocznie urzędownikowi konsularnemu Państwa wysyłającego w miarę możliwości wszelkie posiadane przez nie informacje dotyczące: spadkobierców, uprawnionych do zachowku lub zapisobierców, ich miejsca zamieszkania lub pobytu, składu i wartości spadku włącznie z zaległościami rentowymi i sumami należnymi z tytułu odszkodowania, ubezpieczenia społecznego lub polis ubezpieczeniowych, istnienia testamentu, spadku pozostawionego przez zmarłego w państwie trzecim, a także stadium postępowania spadkowego.

Artykuł 41

W sprawach spadków wymienionych w artykule 40 urzędnik konsularny Państwa wysyłającego może współpracować z właściwymi organami Państwa przyjmującego, w szczególności w zakresie:

a) sporządzania inwentarza spadku;

b) podejmowania wszelkich niezbędnych kroków w celu uniknięcia jakichkolwiek szkód w odniesieniu do spadku, a między innymi sprzedaży mienia ruchomego, jeżeli taka sprzedaż leży w interesie spadkobiercy, uprawnionego do zachowku lub zapisobiercy;

c) wyznaczania administratora lub kuratora spadku i regulowania innych spraw dotyczących zarządzania spadkiem.

Artykuł 42

1. Jeżeli obywatel Państwa wysyłającego jest zainteresowany w spadku otwartym w Państwie przyjmującym i jeżeli obywatel ten jest niezdolny do działań prawnych lub nie zamieszkuje w tym Państwie ani też nie jest w nim reprezentowany, urzędnik konsularny jest upoważniony z samego prawa do reprezentowania go przed sądami i innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego bez potrzeby przedstawiania jakiegokolwiek pełnomocnictwa.

2. Urzędnik konsularny, działający w charakterze przedstawiciela osób zainteresowanych, nie może być osobiście odpowiedzialny przed sądami i innymi właściwymi organami w żadnej sprawie dotyczącej spadku.

Artykuł 43

1. Urzędnik konsularny Państwa wysyłającego jest upoważniony do otrzymywania w celu przekazania zgodnie z ustawami i przepisami Państwa przyjmującego obywatelowi Państwa wysyłającego, który nie zamieszkuje w Państwie przyjmującym, pieniędzy lub innego mienia, do których obywatel ten nabył prawo w wyniku postępowania spadkowego, włączając w to zaległości rentowe i sumy należne z tytułu odszkodowania, ubezpieczeń społecznych lub polis ubezpieczeniowych.

2. Urzędnik konsularny może otrzymywać pieniądze lub mienie wymienione w ustępie 1, po zapłaceniu lub zabezpieczeniu zapłacenia wszelkich podatków i opłat należnych właściwym organom Państwa przyjmującego oraz zapłaceniu lub zabezpieczeniu zapłacenia długów zmarłego.

3. W przypadku gdy stosownie do postanowień niniejszego artykułu urzędnik konsularny otrzymuje pieniądze lub inne mienie od sądu, instytucji lub osoby, powinien zastosować się do obowiązujących w Państwie przyjmującym wymogów, pozwalających ustalić, że te pieniądze lub mienie zostały przekazane uprawnionym spadkobiercom; w braku takich dowodów te pieniądze lub mienie powinny być zwrócone.

Artykuł 44

Jeżeli obywatel Państwa wysyłającego, nie mający stałego miejsca pobytu w Państwie przyjmującym, zmarł podczas podróży w tym Państwie, przedmioty osobistego użytku i inne mienie będące w posiadaniu zmarłego, przekazuje się bez specjalnego postępowania urzędnikowi konsularnemu Państwa wysyłającego. Urzędnik konsularny, któremu te przedmioty i mienie zostały przekazane, powinien pokryć długi zaciągnięte przez zmarłego podczas jego pobytu w Państwie przyjmującym do kwoty nie przewyższającej wartości tych przedmiotów i mienia.

Artykuł 45

1. Urzędnik konsularny ma prawo udzielać pomocy statkom Państwa wysyłającego podczas ich pobytu na wodach terytorialnych lub wodach wewnętrznych Państwa przyjmującego, włącznie z portami. Jeżeli on zwróci się o udzielenie pomocy przez kompetentne organy Państwa przyjmującego w każdej sprawie dotyczącej wykonywania jego obowiązków, pomoc ta powinna być mu udzielona.

2. Urzędnik konsularny ma prawo porozumiewać się z kapitanem i członkami załogi statku Państwa wysyłającego i udawać się osobiście na pokład statku skoro tylko zostanie dokonana odprawa przy jego wejściu.

3. Kapitan i członkowie załogi statku Państwa wysyłającego mogą porozumiewać się z urzędnikiem konsularnym i udawać się do urzędu konsularnego stosując się do postanowień ustawodawstwa Państwa przyjmującego.

Artykuł 46

Urzędnik konsularny ma prawo:

a) przesłuchiwać kapitana lub jakiegokolwiek członka załogi statku Państwa wysyłającego, sprawdzać i poświadczać dokumenty statku, przyjmować oświadczenia dotyczące podróży statku i jej celu, a także generalnie ułatwiać wejście, pobyt i wyjście statku;

b) podejmować wszelkie środki w celu zatrudnienia lub zwolnienia kapitana lub jakiegokolwiek członka załogi;

c) rozstrzygać wszelkie spory między kapitanem i członkami załogi, a w szczególności w zakresie umów o pracę i warunków pracy;

d) podejmować wszelkie środki w celu zapewnienia leczenia szpitalnego i repatriacji kapitana lub jakiegokolwiek członka załogi;

e) otrzymywać akty lub zgłoszenia urodzenia lub zgonu, które kapitan sporządził na statku podczas podróży na morzu, a także testamenty, które on przyjął;

f) udzielać pomocy i opieki kapitanowi lub jakiemukolwiek członkowi załogi statku Państwa wysyłającego w ich stosunkach z sądami i innymi kompetentnymi organami Państwa przyjmującego i w tym celu zapewnić im pomoc obrońcy lub jakiegokolwiek innej osoby, służyć im za tłumacza lub wyznaczyć im tłumacza do pomocy;

g) podejmować wszelkie środki w celu utrzymania porządku i dyscypliny na pokładzie statku;

h) przyjmować, sporządzać lub podpisywać wszelkie oświadczenia lub jakiegokolwiek inne dokumenty przewidziane w ustawodawstwie Państwa wysyłającego w zakresie przynależności państwowej, własności i innych praw rzeczowych, stanu i eksploatacji statku tego Państwa;

i) zapewnić stosowanie ustawodawstwa Państwa wysyłającego w zakresie spraw morskich na statkach tego Państwa.

Artykuł 47

Sądy i inne organy właściwe w sprawach wymiaru sprawiedliwości Państwa przyjmującego nie mogą wykonywać swojej jurysdykcji ani na lądzie, ani na pokładzie statku Państwa wysyłającego co do przestępstw, popełnionych na pokładzie statku, chyba że chodzi o:

a) przestępstwa, popełnione przez lub przeciwko obywatelowi Państwa przyjmującego albo przez lub przeciwko jakiegokolwiek innej osobie niż kapitan lub członek załogi;

b) przestępstwa naruszające spokój lub bezpieczeństwo portu lub wód terytorialnych lub wewnętrznych Państwa przyjmującego;

c) przestępstwa naruszające ustawy i przepisy Państwa przyjmującego dotyczące bezpieczeństwa Państwa, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa życia na morzu, imigracji, spraw celnych lub zanieczyszczenia morza;

d) przestępstwa karalne w świetle przepisów Państwa przyjmującego karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż pięć lat lub karą surowszą.

W innych przypadkach wyżej wymienione władze mogą działać jedynie na prośbę lub za zgodą urzędnika konsularnego.

Artykuł 48

1. W przypadku, jeżeli organy Państwa przyjmującego, wymienione w artykule 47, zamierzają aresztować lub zatrzymać w inny sposób na pokładzie statku Państwa wysyłającego kapitana, członka załogi lub pasażera albo zająć lub zatrzymać statek bądź jakiegokolwiek mienie znajdujące się na pokładzie statku albo też przeprowadzić na pokładzie statku urzędowe dochodzenie, organy te powinny uprzednio o tym zawiadomić urzędnika konsularnego w celu umożliwienia mu obecności przy wykonywaniu tych czynności. Jeżeli z powodu pilności sprawy nie było możliwe zawiadomienie urzędnika konsularnego lub żaden urzędnik konsularny nie był obecny podczas wykonywania tych czynności, organy Państwa przyjmującego powiadomią urzędnika konsularnego bez zwłoki i w sposób wyczerpujący o podjętych krokach.

2. Postanowienia ustępu 1 nie stosują się do zwykłych kontroli statku dokonywanych przez organy Państwa przyjmującego w zakresie zdrowia publicznego, spraw paszportowych i celnych.

Artykuł 49

W przypadku gdy członek załogi, nie będący obywatelem Państwa przyjmującego, opuści bez zgody kapitana statek Państwa wysyłającego w Państwie przyjmującym, kompetentne organy tego ostatniego Państwa, na prośbę urzędnika konsularnego, udzielią pomocy w zakresie poszukiwania odnośnej osoby i podejmą wszelkie niezbędne kroki w celu jej odprowadzenia na ten sam lub inny statek Państwa wysyłającego.

Artykuł 50

Z zastrzeżeniem zezwolenia kapitana statku, urzędnik konsularny Państwa wysyłającego ma prawo odwiedzać statki wszelkich bander płynące do portów tego Państwa w celu uzyskania informacji umożliwiających mu wystawienie lub podpisanie dokumentów, wymaganych przez ustawodawstwo Państwa wysyłającego, do wejścia statku do portów tego Państwa, a także w celu przekazania właściwym organom Państwa wysyłającego wszelkich informacji, o które te organy się zwróca.

Artykuł 51

1. Jeżeli statek Państwa wysyłającego ulegnie awarii, osiadłże na mieliźnie lub zatonie na wodach terytorialnych lub wewnętrznych Państwa przyjmującego, kompetentne organy tego Państwa są zobowiązane poinformować o tym bez zwłoki urzędnika konsularnego.

2. W przypadkach wymienionych w ustępie 1 organy Państwa przyjmującego są zobowiązane podjąć wszelkie kroki niezbędne w celu ratowania i ochrony statku i jego wyposażenia, załogi, pasażerów, ładunku, zapasów i innych

przedmiotów znajdujących się na statku, a także w celu zapobiegania grabieży i nieporządkom na statku lub ich likwidowania. Kroki te będą podejmowane także w stosunku do przedmiotów stanowiących część statku lub jego ładunku, które znalazły się poza statkiem. Organy Państwa przyjmującego są obowiązane powiadomić urzędnika konsularnego o podjętych krokach. Organy te udzielią także urzędnikowi konsularnemu niezbędnej pomocy w celu podjęcia wszelkich kroków będących następstwem awarii statku, osiadnięcia na mieliźnie lub zatonięcia. Urzędnik konsularny ma prawo prosić organy Państwa przyjmującego, aby podjęły one i kontynuowały niezbędne kroki dla ratowania i ochrony statku i jego wyposażenia, załogi, pasażerów, ładunku, zapasów i innych przedmiotów znajdujących się na pokładzie statku. Kroki te są podejmowane we współpracy z kapitanem statku.

3. W przypadku jeżeli statek Państwa wysyłającego zatoni, jego wyposażenie, ładunek, zapasy lub inne przedmioty, które znajdowały się na pokładzie statku, zostały znalezione na brzegu Państwa przyjmującego lub w pobliżu albo zostały sprowadzone do jednego z portów tego Państwa, a ani kapitan, ani właściciel statku lub ładunku, ani jego przedstawiciel, ani też przedstawiciele ubezpieczenia nie są obecni lub nie mogą podjąć kroków w celu zabezpieczenia lub dalszego ich przeznaczenia, urzędnik konsularny jest upoważniony podjąć, stosując się przy tym do ustawodawstwa Państwa przyjmującego, w charakterze przedstawiciela właściciela statku takie środki, jakie mógłby w tym samym celu podjąć właściciel, gdyby był obecny.

4. Urzędnik konsularny może również podjąć środki przewidziane w ustępie 3, w odniesieniu do każdego przedmiotu należącego do obywatela Państwa wysyłającego i pochodzącego z pokładu lub ładunku statku bez względu na jego przynależność państwową, sprowadzonego do portu lub znalezionego na brzegu, w pobliżu brzegu albo na statku, który uległ awarii, osiadł na mieliźnie lub zatonął. Kompetentne organy Państwa przyjmującego są obowiązane zawiadomić bez zwłoki urzędnika konsularnego o istnieniu takiego przedmiotu.

5. Urzędnik konsularny ma prawo uczestniczyć w śledztwie otwartym w celu ustalenia przyczyn awarii statku, osiadnięcia na mieliźnie lub jego zatonięcia, w przypadkach jeśli postanowienia ustawodawstwa Państwa przyjmującego nie sprzeciwiają się temu.

Artykuł 52

1. Jeżeli kapitan lub członek załogi statku Państwa wysyłającego zmarł lub zaginął w Państwie przyjmującym bądź na statku, bądź na lądzie, wówczas kapitan lub jego zastępca oraz urzędnik konsularny Państwa wysyłającego są wyłącznie kompetentni do sporządzenia spisu inwentarza przedmiotów, walorów i innego mienia, pozostawionych przez zmarłego lub zaginionego i do dokonania innych czynności, koniecznych dla zabezpieczenia mienia i jego przekazania w celu likwidacji spadku. Jednakże jeżeli zmarły lub zaginiony jest obywatelem Państwa przyjmującego, wówczas kapitan lub jego zastępca sporządza spis inwentarza w momencie stwierdzenia zgonu lub zaginięcia, którego jedna kopia jest doręczona organom Państwa przyjmującego, które są kompetentne do dokonywania wszelkich czynności, koniecznych dla zabezpieczenia mienia i w razie potrzeby do likwidacji spadku. Organy te informują o powyższym urząd konsularny Państwa wysyłającego.

2. Jeżeli urzędnik konsularny wykonuje uprawnienia w przedmiocie spadku określone w ustępie 1, powinien się on zastosować do ustaw i przepisów Państwa przyjmującego.

Artykuł 53

Urzędnicy konsularni wykonują odpowiednio funkcje przewidziane w artykułach od 45 do 52 w stosunku do statków powietrznych Państwa wysyłającego, pod warunkiem, że nie są one sprzeczne z postanowieniami innych umów obowiązujących między Wysokimi Umawiającymi się Stronami.

Artykuł 54

1. W związku z wykonywaniem swych funkcji urząd konsularny może pobierać w Państwie przyjmującym opłaty i należności, przewidziane przez ustawy i przepisy Państwa wysyłającego.

2. Państwo wysyłające jest zwolnione w Państwie przyjmującym od wszelkiego rodzaju podatków i opłat od kwot pobieranych zgodnie z ustępem 1 oraz od pokwitowań dotyczących tych kwot.

CZĘŚĆ V

POSTANOWIENIA OGÓLNE I KOŃCOWE

Artykuł 55

1. Urzędnicy konsularni są uprawnieni do wykonywania swoich funkcji jedynie w swoim okręgu konsularnym. Jednakże poza swoim okręgiem konsularnym mogą je wykonywać za zgodą Państwa przyjmującego.

2. W związku z wykonywaniem swoich funkcji urzędnicy konsularni mają prawo zwracać się do wszelkich właściwych organów swego okręgu konsularnego, a także, jeżeli Państwo przyjmujące nie sprzeciwia się temu, do organów centralnych tego Państwa.

Artykuł 56

Postanowienia niniejszej Konwencji dotyczące funkcji konsularnych nie są ujęte wyczerpująco. Urzędnicy konsularni są również upoważnieni do wykonywania innych funkcji pod warunkiem, że:

- a) zostały one zlecone przez Państwo wysyłające;
- b) nie są sprzeczne z postanowieniami ustaw i przepisów Państwa przyjmującego;
- c) organy Państwa przyjmującego nie sprzeciwiają się ich wykonywaniu.

Artykuł 57

Po odpowiedniej notyfikacji Państwu przyjmującemu i w braku sprzeciwu tego Państwa urząd konsularny Państwa wysyłającego może wykonywać funkcje konsularne w Państwie przyjmującym na rzecz Państwa trzeciego.

Artykuł 58

1. Bez uszczerbku dla ich przywilejów i immunitetów wszystkie osoby, które korzystają z przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej Konwencji, mają obowiązek przestrzegać ustaw i przepisów Państwa przyjmującego.

2. Pomieszczenia konsularne nie powinny być używane w sposób niezgodny z wykonywaniem funkcji konsularnych.

Artykuł 59

1. Postanowienia niniejszej Konwencji stosują się odpowiednio również do wykonywania funkcji konsularnych przez misję dyplomatyczną. Wyznaczenie członków przedstawicielstwa dyplomatycznego do wykonywania funkcji konsularnych w przedstawicielstwie dyplomatycznym powinno być dokonane zgodnie z postanowieniami artykułu 3 lub artykułu 4, w zależności od przypadku.

2. Wykonywanie funkcji konsularnych przez osoby wymienione w ustępie 1 nie narusza przywilejów i immunitetów, z których korzystają oni w charakterze członków przedstawicielstwa dyplomatycznego.

Artykuł 60

W dniu wejścia w życie niniejszej Konwencji zastępuje ona i uchyla Konwencję konsularną między Polską a Belgią, podpisaną w Brukseli dnia 12 czerwca 1928 roku.

Artykuł 61

1. Niniejsza Konwencja podlega ratyfikacji i wejdzie w życie trzydziestego dnia, licząc od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Brukseli.

2. Niniejsza Konwencja pozostanie w mocy aż do upływu sześciomiesięcznego terminu, licząc od dnia, w którym jedna z Wysokich Umawiających się Stron notyfikuje pisemnie drugiej Wysokiej Umawiającej się Stronie wypowiedzenie tej Konwencji.

3. Każda Wysoka Umawiająca się Strona może zaproponować drugiej Wysokiej Umawiającej się Stronie zmianę poszczególnych postanowień niniejszej Konwencji. W przypadku zgody na taką zmianę stanie się ona przedmiotem Protokołu stanowiącego integralną część niniejszej Konwencji.

Na dowód czego Pełnomocnicy Wysokich Umawiających się Stron podpisali niniejszą Konwencję i opatrzili ją swoimi pieczęciami.

Sporządzono w Warszawie dnia 11 lutego 1972 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim, francuskim i niderlandzkim, przy czym wszystkie teksty w tych językach mają jednakową moc.

Z upoważnienia
Rady Państwa Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej
Adam Willmann
Władysław Wojtasik

Z upoważnienia
Jego Królewskiej Mości
Króla Belgów
J. Frans Herpin
André J. Vrancken

P R O T O K Ó Ł

do Konwencji konsularnej między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Królestwem Belgii.

W chwili podpisywania Konwencji konsularnej między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Królestwem Belgii z dnia dzisiejszego, zwanej dalej Konwencją, Pełnomocnicy Wysokich Umawiających się Stron zgodzili się na następujące postanowienia:

1. Zawiadomienie, przewidziane w ustępie 1 artykułu 38 Konwencji, powinno następować w ciągu trzech dni od dnia aresztowania, zatrzymania lub pozbawienia wolności w jakiegokolwiek bądź formie obywatela Państwa wysyłającego.

2. Prawa urzędnika konsularnego do odwiedzania i porozumiewania się, przewidziane w ustępie 2 artykułu 38 Konwencji, będą przyznawane w ciągu czterech dni od dnia aresztowania, zatrzymania lub pozbawienia wolności w jakiegokolwiek bądź formie obywatela Państwa wysyłającego.

3. Prawa urzędnika konsularnego, przewidziane w ustępie 2 artykułu 38 Konwencji, do odwiedzania obywatela Państwa wysyłającego, aresztowanego, zatrzymanego lub pozbawionego wolności w jakiegokolwiek bądź formie albo odbywającego karę pozbawienia wolności oraz do porozumiewania się z nim będą przyznawane w rozsądnych odstępach czasu.

4. Niniejszy Protokół stanowi integralną część Konwencji.

Na dowód czego Pełnomocnicy Wysokich Umawiających się Stron podpisali niniejszy Protokół i opatrzili go swoimi pieczęciami.

Sporządzono w Warszawie dnia 11 lutego 1972 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim, francuskim i niderlandzkim, przy czym wszystkie teksty w tych językach mają jednakową moc.

Z upoważnienia
Rady Państwa Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej
Adam Willmann
Władysław Wojtasik

Z upoważnienia
Jego Królewskiej Mości
Króla Belgów
J. Frans Herpin
André J. Vranken

AMBASADA BELGII
w Warszawie

Warszawa, dnia 11 lutego 1972 roku

Szanowny Panie Ministrze,

W chwili podpisywania Konwencji konsularnej między naszymi dwoma krajami mam zaszczyt, w imieniu mego Rządu, poinformować Waszą Ekszelencję, że Królestwo Belgii i Wielkie Księstwo Luksemburga podpisały w Brukseli dnia 30 września 1965 roku Konwencję dotyczącą współpracy w dziedzinie konsularnej.

W związku z powyższym, chciałbym zaproponować Waszej Ekszelencji, aby opierając się na postanowieniach artykułu 57 Konwencji konsularnej między naszymi dwoma krajami, Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przyznał belgijskim urzędnikom konsularnym prawo ochrony, zgodnie z częścią IV tej ostatniej Konwencji, praw i interesów luksemburskich.

W przypadku, gdyby Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wyraził swą zgodę na tę propozycję, niniejszy list i odpowiedź Waszej Ekszelencji stanowiąc będą porozumienie uznane za integralną część Konwencji między naszymi dwoma krajami.

Korzystam z okazji, Panie Ministrze, aby ponowić Waszej Ekszelencji wyrazy mego najwyższego poważania.

Jego Ekszelencja
Pan Stefan OLSZOWSKI
Minister Spraw Zagranicznych
w Warszawie

J. Frans HERPIN

MINISTER SPRAW ZAGRANICZNYCH

Warszawa, dnia 11 lutego 1972 r.

Szanowny Panie Ambasadorko,

Mam zaszczyt potwierdzić odbiór listu Waszej Ekszelencji z dnia 11 lutego 1972 roku, o treści następującej:

„W chwili podpisywania Konwencji konsularnej między naszymi dwoma krajami mam zaszczyt, w imieniu mego Rządu, poinformować Waszą Ekszelencję, że Królestwo Belgii i Wielkie Księstwo Luksemburga podpisały w Brukseli dnia 30 września 1965 roku Konwencję dotyczącą współpracy w dziedzinie konsularnej.

W związku z powyższym, chciałbym zaproponować Waszej Ekszelencji, aby opierając się na postanowieniach artykułu 57 Konwencji konsularnej między naszymi dwoma krajami, Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przyznał belgijskim urzędnikom konsularnym prawo ochrony, zgodnie z częścią IV tej ostatniej Konwencji, praw i interesów luksemburskich.

W przypadku, gdyby Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wyraził swą zgodę na tę propozycję, niniejszy list i odpowiedź Waszej Ekscelencji stanowią będą porozumienie uznane za integralną część Konwencji między naszymi dwoma krajami".

Mam zaszczyt poinformować Waszą Ekscelencję, że Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wyraża swoją zgodę na powyższą propozycję i że Pański list i moja odpowiedź stanowią porozumienie, które będzie integralną częścią Konwencji między naszymi dwoma krajami.

Zechce Pan, Panie Ambasadorze, przyjąć wyrazy mego wysokiego poważania.

Jego Ekscelencja
Pan J. Frans HERPIN
Ambasador Belgii
w Warszawie

z up. Adam Willmann

Po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją, Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 9 listopada 1972 roku.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: *S. Olszowski*

19

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 13 grudnia 1973 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji konsularnej między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Królestwem Belgii, podpisanej w Warszawie dnia 11 lutego 1972 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z artykułem 61 Konwencji konsularnej między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Królestwem Belgii, podpisanej w Warszawie dnia 11 lutego 1972 r., nastąpiła w Brukseli dnia

22 listopada 1973 r. wymiana dokumentów ratyfikacyjnych tej konwencji.

Wymieniona konwencja wchodzi w życie dnia 22 grudnia 1973 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *S. Olszowski*

20

POPRAWKA

do artykułu 61 Karty Narodów Zjednoczonych, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych rezolucją nr 2847(XXVI)

z dnia 20 grudnia 1971 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 20 grudnia 1971 roku została przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych rezolucją nr 2847(XXVI) Poprawka do artykułu 61 Karty Narodów Zjednoczonych.

Po zaznajomieniu się z powyższą Poprawką Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że wymieniona Poprawka jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 14 września 1973 roku.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: *w z. J. Czyrek*